

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Θ' 831 Ίδιοκτήτης—Διευθυντής Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝΗΣ Πέμπτη 14 Απριλίου 1932

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΒ'

(Επειδή το έργο του εν άποστρατείᾳ ἀντιστρατήγου κ. Γ. Ιωαννιδῆ δὲν εἶναι δυνατόν νά γείνη κτήμα παντός ὁμοῦδεά του μας, ἡρχίσασμεν δημοσιεύοντες περίληψιν αὐτοῦ, χάριν τῶν ἀναγνώστων μας, τήν ὁποίαν διεκόψαμεν ἀπό τοῦ 821 ἀριθμοῦ τοῦ Μικτίου, ἕνεκα παρεμπιπείσης ἐπειγούσης πολιτικῆς φύσεως ὕλης, ἥδη δὲ ἐπαναλαμβάνομεν τήν διακοπείσαν περίληψιν, νομίζοντες ὅτι προσφέρουμεν ἐκδούλευσιν εἰς τὸ Ἡπειρωτικὸν Κοινόν, ἀσχέτως πολιτικῶν φρονημάτων, διότι ἐ ἐκλιπὼν μέγας Βασιλεὺς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος Κωνσταντῖνος δὲν ἀνήκει εἰς τήν κακοποίησιν τῶν διαφόρων ἐμείσθων καὶ ψευδοιστοριογράφων Βενιζελῶν ἀλλ' εἰς τήν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, τήν τιμίαν καὶ ἀληθῆ.)

Μετά τήν θριαμβευτικὴν μάχην τοῦ Σαρανταπόρου, καὶ τὴν πτώσιν τῶν Σερβίων, καθ' ἣν ἡ ἀντιμέτωπος τουρκικὴ στρατιὰ, ὑποχωροῦσα διηρέθη εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ μὲν διηυθύνθη πρὸς τὴν Φλώριναν, τὸ δὲ πρὸς τὴν Βέροιαν καὶ τὰ Γιαννιτῶν, ἐπισχυόμενα, καθ' ὁδὸν παρ' ἄλλων διεσπαρμένων τουρκικῶν σωμάτων, ὁ ἀρχιστρατῆγος Κωνσταντῖνος ἐστράφη πρὸς τὴν Βέροιαν, ἀφοῦ συνῆψε τὴν μάχην τοῦ Τριποτάμου τὴν 15ην Ὀκτωβρίου, τῆς ἀποκατερίνης τὴν ἰδίαν καὶ τὴν ἐπομένην ἡμέραν, καὶ τὴν τοῦ Ναλμπάντιμο·

Ἐτροπή εἰς φυγὴν τῶν τουρκικῶν σωμάτων καὶ ἡ πρόσλασις τοῦ ἐνθουσιώδους, ἐκ τῶν νικῶν του, ἐλληνικοῦ Στρατοῦ, περιελθούσαι εἰς γῶσιν τῆς τουρκικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ἀγκάσθη αὐτῇ ν' ἀπομακρύνῃ ἐκ Θεσσαλονίκης τὸν ἐν τῇ Βιλλὰ Ἀλαίᾳ περιφρουρούμενον ἐπιστάτην Σουλτᾶν—Χαρίτ καὶ μεταφέρει αὐτὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ τῆς ἀεροφυλακίδος τῆς αὐτόθι Γερμανικῆς Πρεσβείας, σημεῖοι διελθε

πιοῦ ἑλέον αὐτὴν διὰ μετ' ὀλίγον θὰ ἐπιπτε καὶ ἡ Θεσσαλονίκη, εἰς τὸν λιμένα τῆς ὁποίας, εἰσελθὼν νύκτωρ ὁ τότε ὑποπλοίαρχος τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ Νικ. Βότσης, (ἀπόγονος τῆς περιφήμου σουλιωτισσῆς ἡρωίδος Δέσπης Μπότση) ἐτορπίλισε τὸ ναὶ λ' αὐτὸν τουρκικὸν φρεατὶκὸν Φρίτς-μπουλέντ, τὸ ὁποῖον κατετρόμαξε τὴν τε τουρκικὴν Φρουρὰν καὶ τὸν τουρκικὸν πληθυσμὸν τῆς Πρωτεύουσας τῆς Μακεδονίας.

Ἡ ἑλληνικὴ Στρατιὰ, μετὰ τὴν μάχην τοῦ Τριποτάμου, προήλασε πρὸς τὴν πεδιάδα τῆς Κιρπανίας, ἀνατολικῶς τῆς Βεροίας, διευθυνόμενος πρὸς τὰ Γιαννιτῶν, ὅπου εἶχε διευθυνθῇ ὁ Τούρκος Ἀρχιστρατῆγος Χασάν Ταχλίν—πασίας, ἀποφασισμένος ν' ἀμυνθῇ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, θεωρουμένη ἱερᾷ παρὰ τῶν Τούρκων, ὡς περιλειούση τὸν τίφον τοῦ ἔθνομαι· Ἑλλήνων Μικρασιατῶν ἐπατρίδων Ἀδερφῶν, πρὸς τὸν κατακτητὴν τῆς Μακεδονίας. Ὁ δὲ Τούρκος ἀρχιστρατῆγος τῆς κατὰ τοῦ βουλγαρικοῦ μετώπου τουρκικῆς Στρατιᾶς Ἀλῆ—Ριζᾶ—πασίας, βλέπων τὸν ἐπικρατέμενον κίνδυνον κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπέστειλε πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ συναδέλφου του Χασάν Ταχλίν—πασίας τρεῖς Μαραρχίας τοῦ Ε' Σώματος Στρατοῦ ὑπὸ τὸν Ναντή—πασίαν, ὡς καὶ τινὰ σώματα τῆς Φρουρᾶς Θεσσαλονίκης.

Ἡ μάχη τῶν Γιαννιτῶν συνήφθη τὴν 19ην Ὀκτωβρίου, μετὰ τὴν κατάληψιν ὑπὸ τῶν μαινομένων ἐξ ἐνθουσιασμοῦ τμημάτων τοῦ νικηφόρου ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, τῶν Βοδενῶν, καὶ ἐπερατώθη τὴν ἐπόμενην 20 Ὀκτωβρίου διὰ τῆς πλήρους ἡττης τοῦ τουρκικοῦ Στρατοῦ, ἀφῆσαν τοὺς εἰς χεῖρας τοῦ Ἑλλήνου Ἀρχιστρατήγου οὐρανοὺς, δόξα, πυρρόβλα, πυρομαχικά καὶ τροφάς, καὶ οὕτην ταύτην τὴν ἱερὰν τουρκικὴν πόλιν, ἥτις ὑπῆρξε πατρίς καὶ γενέτειρα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝΗΣ

(Εἰς τὸ ἐκόμενον κεφάλαιον εἰς Ἡπειρώτικον τοῦ ἑλληνικοῦ Στρατοῦ πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην.)

ταν καὶ Πρέβξαν καὶ ἐξήτασεν ἐνδιαιρούμενος τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως κατάστασιν τῶν Νομῶν τούτων, πρὸς διόρθωσιν τῶν κακῶς τυχόν καὶ μένων καὶ τῶν ἀπαιτούντων τὴν ἐμμεσον ἀντίληψιν του, καθόσον οὗτος ἐγγράφων ἐμπειροτάτος τῆς διοικητικῆς Ὑπηρεσίας, ὡς ἀρχαῖος διοικητικὸς Ὑπάλληλος, διευθύνει αὐτὴν καὶ δὲν ἀφίεται νὰ διευθύνεται ἀπὸ τοῦ ἐφισταμένου του, ὡς ὁ μακαρίτης ἐπ' ἀπολόσει, προκατόχος

του κ. Γ. Μόδης.

ΚΑΤΑ τὸν ἐπὶ τῆς ἀρχαίνου τῆς καταθέσεως τοῦ ὁμιλοῦντος τοῦ ἀνεγερθσομένου Διοικητικοῦ Μεγάρου τῆς πόλεως Ἰωαννίνων ἐκφραζόμενα πολιτικὸν λόγον ὑπὸ τοῦ κ. Μπότση, οὗτος εἶπεν αὐτολαλεῖ τὰ ἐξῆς περὶ τοῦ ἡμετέρου Διευθυντοῦ τὰ ὅσα δὲν διευπλώσαν ἀπακριβῶς εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον μας :

«... Καὶ ἐφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ ἀντίπαλός μας τοῦ Δατ'ικοῦ Κόμματος μᾶς ἀντιπολιτεύεται τιμῶς καὶ σεμνῶς, ἀντιθέτως πρὸς ἄλλους τῆς ἰδικῆς μας παρατάξεως...»

Ἐφ' ὃ καὶ τὸν εὐχαριστοῦμεν ἐγκαρδίως διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς σεμνότητος τῆς πολιτικῆς τοῦ ἐν ταῦθα Δατ'ικοῦ Κόμματος.

ΕΠΙ δεκαήμερον, καθ' ὃ ἐμειναν ἐνταῦθα, χάριν τῶν στρατιωτικῶν γυμνασίων τῆς ΥΠΙΙ Μαραρχίας οἱ ἀεροπόροι μας, οἱ ἀετάνθρωποι μας, ἔβγιναν τὸ ἀντικείμενον θαυμασμοῦ παντοῦ, ὅπου καὶ ἂν μετέβαινον ἐντὸς τῆς πόλεως μας. Ὁ Κόσμος τοῦ ἐβλεπεν ὅτι μόνον μετὰ θαυμασμοῦ, ἀλλὰ καὶ μετὰ δέους, ὅχι μόνον ὡς ἡρώας, ἀλλὰ καὶ ὡς ὑπερανθρώπους, ὡς ὑπερφυσικὰ ὄντα ! Δὲν εἶναι μικρὸν ἢ τοχαῖον πείσμα νὰ μπαῖν ἡ κἀνὴς σὲ μὴ τεροστία μηχανή, ν' ἀνοίβῃν στὰ σύννεφα καὶ νὰ φέρῃς γύρω ἀπάνω στὰ ὄρη !

Τοὺς ἐγγνώρισαν ἐκ τοῦ πλησίον... Δὲν εἶναι μόνον ὑπερανθρώποι καὶ ὑπερήρωες οἱ ἐπισκαφθέντες τὴν πόλιν μας στρατιωτικοὶ ἀεροπόροι μας, ἀλλὰ καὶ ἐγγενέστατοι τὸς τρόπους. Χάριν δὲ τῆς μνημονόμενης ἐνταῦθα ἐνδόματά τους :

Σμήναρχος (λοχαγός) Χαρ. Μουτληναῖος

Παρατηρητὴς Γεώργ. Παλάσκας (συμπολιτῆς μας)

Ἀνθυποσμηναγός (ἀνθυπολοχαγός) Γ. Πιτσιλῆς

ὁμοίως Γεώργ. Γκελντῆς καὶ ἀρχισμηνίας (ἐνθουσιαστῆς) Γεώργ. Μπαξόπουλος

ΔΙΟΡΙΣΘΕΙΣΑ καθηγῆτρια τοῦ βιβλίου ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ἐνταῦθα Παραρτήματος τοῦ Διοικητοῦ τῶν Ἰωαννιδῶν, τῷ ὅσῳ λαμπρῶς διευθύνοντις ὑπὸ τῆς ἀξιότιμου Κας Γκορτζῆ, ἡ ἐξ ἀγαθῶν ὀφθαλμῶν μουσικομαθῆς καὶ μουσικοτραφεῖς Δις Ὀλγα Β. Μέντζου, τῆς ὁμογενεῖς καὶ πολυσχεδῶς ἐκ Βήσιανης μετὰ τῆς ὁρας τῶν Μεντζαλῶν ἀφίκεται πρὸς τὴν ἡμερᾶν καὶ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά της.

Ἡ Δις Ὀλγα Μέντζου, πρῶτῃ Ἡπειρώτις καθηγῆτρια τοῦ βιβλίου

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ τε τοῦ Ἑσωτερικοῦ καὶ τοῦ Ἑξωτερικοῦ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν τῶν Συνδρομητῶν τῆς «Ἐλευθερίας» πολῶν τῶν ὁποίων ὀφείλου πολλῶν ἐτῶν τοιαύτα, νὰ σπεύσουν νὰ ἐξοφλήσουν τὰς ὀφειλάς των, ἄλλως νὰ μᾶς ἐπιστρέψουν τὸ φύλλον ἕνα τοῦς διαγράψωμεν ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν συνδρομητῶν, καὶ μὴ ἀναγκασθῶμεν νὰ ἀναφερῶμεν τὰ ὀνόματά των ἐν τῇ εφημερίδι μας, ὡς κακοπληρωτῶν.

οῦ, ἀποφοιτήσας τοῦ ἐνταῦθα Γυμνασίου, εἶχε φθάσει μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε νὰ ἐπαναστατήσῃ ἐναντίον τοῦ μεγάλου Βούδα τῆς Μεντζαλῆς Φάρας, πύμπου τῆς κ. Γεωργίου Μέντζου, καὶ ν' ἀναχωρήσῃ κρυφὰ καὶ μόνῃ της ὅπως ἀπολουθήσῃ τὴν κλίσιν τῆς ψυχῆς της, καὶ ἰδοὺ σήμερον αὕτη ἡ πρώτη καὶ ζηλευμένη Ἡπειρώτις Καθηγήτρια τοῦ βιβλίου πρὸς δόξαν τοῦ ὀνόματός της καὶ πρὸς δόξαν τῆς Ἡπείρου μας !

Οἱ Ἑβραῖοι τῶν Ἰωαννίνων, ἀγνώστον γὰρ ποῖον λόγον, βλέποντες τοὺς λαμπροὺς μας ἀεροπόρους ἀξωματικούς, τοὺς ὁποίους γὰρ πρῶτην φορὰν εἶδαν ἡ πόλις μας, ἐφώνιζον : «Ἀγροῖνιον ! Ἀγροῖνιον !» καὶ οἱ ἀετάνθρωποι μας ἀποροῦσαν καὶ ρωτοῦσαν :

—Γιντὶ μᾶς ἀποκαλοῦν Ἀγροῖνιο :

Ἄλλ' αὐτὸ εἶναι μυσικὸν τῶν Ἑβραίων μας καὶ εἰς αἰ ἀδύνατον νὰ τὸ μάθωμεν !

ΕΚΤΟΣ τῆς μαρᾶς ἰκανοποίησεως, τὴν ὁποίαν ᾤσθησαν οἱ ἐνταῦθα Βενιζελικοὶ, ὅτι οἱ ἀετάνθρωποι καὶ νομίζοντες ὅτι ἡ ἀμαρτία ἢ ἐπιτυχία ἐν Πειραιεὶ εἶσε ἐν τῶν Βενιζελιστῶν ἀπὸ τῆς καὶ Βενιζελιστῶν οἱ ὅσοι προέβδον καὶ εἰς οὐρανὸν μετὰ ἐπίσης μισθῶν ἀντιβενιζελικῶν ὁδῶν καὶ τῶν Βενιζελικῶν Π. Π. ἐστὶν ἡμεῖς μὲν ἀντιβενιζελικοὶ 100 πρὸς τοὺς καφῆδες, καὶ δεῦτε, ἐμπνήσας ὁρῶντες βάθως τὴν Κυριακὴν καὶ μετ' αὐτῆς τὴν εὐχάριστον δὲ αὐτὴν εἶδον τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Μισούλη, ὡς ὁμῶς καὶ Πειραιῶν, ἐτρέθεν, ἐβλάσαν ἑσπέρως, καὶ χύσαντες τὰς δύσας τῆς Ζωννικίας, ἐβύπνισαν τοὺς ἐνδοκίμους φανατικούς—Κερδίσματα, κερδίσματα τῶν Ἀθημαρχῶν σὺν Πειραιῶν ! Ἀλλὰ τοῦτο εἶχε τὴν ἰδίαν δὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀντιβενιζελικῆς, οἱ κερδοσκοποῦντες καὶ οἱ πτωχοὶ τὸ πνεῦμα, ἀλλ' ὁπότε καὶ τῶν εἰδῶν οἱ παλλαβοὶ !

ΒΕΛΟΔΟΥΣΙ αὐτοῦσα ἡ πρώτη καὶ ἐνταῦθα πρῶτῃ τοῦ γένους Γεωργίου Διοικητοῦ κ. Μεντζαλῶν, τὸ δ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΑΠΟ τῆς παρελθούσης Δευτέρας ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Ἡπείρου κ. Εὐσταθίου, θέλων νὰ καταποσιδῇ πρὸς τὰ διάφορα ζητήματα τῶν τριῶν Ἡπειρωτικῶν Νομῶν, μετέβη εἰς Ἀρ

